

موضوع	اعمال مقررات ماده 13 قانون دیوان عدالت اداری
<p>شماره دادنامه: 140331390000902634 تاریخ دادنامه: 1403/4/19 مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری شاکلی: آقای مرتضی پور کاویان طرف شکایت: سازمان امور مالیاتی کشور</p> <p>موضوع شکایت و خواسته: اعمال مقررات ماده 13 قانون دیوان عدالت اداری نسبت به دادنامه شماره 140109970905812080 مورخ 1401/9/22 هیأت عمومی دیوان عدالت اداری بند 6 بخشنامه شماره 200/2694 - 1400/1/23 و بند 4 بخشنامه 140109970905812080 -1 با شکایت بنیاد تعاون نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و به موجب دادنامه شماره 140109970905812080 مورخ 1401/9/22 هیأت عمومی دیوان عدالت اداری بند 6 بخشنامه شماره 200/2694 - 1400/1/23 و بند 4 بخشنامه شماره 200/1400/513 - 1400/4/6 سازمان امور مالیاتی کشور ابطال شد.</p> <p>2- متن رأی شماره 140109970905812080 مورخ 1401/9/22 هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شرح زیر می باشد:</p> <p>" با عنایت به این که در بند 4 بخشنامه شماره 200/1400/513 مورخ 1400/4/6 و نیز بند 6 بخشنامه شماره 200/2694 مورخ 1400/1/23 سازمان امور مالیاتی کشور در خصوص بحث استرداد اضافه پرداختی مؤدیان موضوع ماده 242 قانون مالیاتهای مستقیم و نیز تبصره 6 ماده 17 قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب سال 1387 مقرر شده است که فارغ از سال تعلق جریمه در صورتی که مؤدیان مشمول دریافت خسارت شوند ابتدا خسارت متعلقه موضوع مواد یاد شده حسب مورد کسر و سپس نسبت به بخشودگی جرایم اقدام میشود و اصل این حکم در فرضی که بخشی از مبالغ دریافتی از مؤدی اعم از اصل و (جرایم از بابت مالیات صحیح و قانونی باشد با توجه به اختیار سازمان امور مالیاتی کشور برای بخشودگی جرایم که در ماده 191 قانون مالیاتهای مستقیم به آن تصریح شده، فاقد ایراد است ولی اطلاق بند 4 بخشنامه شماره 200/1400/513 مورخ 1400/4/6 و نیز بند 6 بخشنامه شماره 200/2694 مورخ 1400/1/23 سازمان امور مالیاتی کشور که در خصوص مواردی که اصل و جرایم وصولی از مؤدی همگی اضافه دریافتی بوده و من غیر حق دریافت شده است، استرداد اعلام کرده و جرایم دریافتی و من غیر حق را کماکان در اختیار سازمان امور مالیاتی قرار می دهد، با لحاظ این موضوع که جرایم دریافتی در فرض اضافه دریافتی اصل و جرایم از حکم مقرر در ماده 191 قانون مالیاتهای مستقیم تبعیت نکرده و اصل اخذ آنها موضوعیت ندارد تا مشمول اختیار سازمان امور مالیاتی کشور برای بخشودگی جرایم و ترتب بخشودگی بعد از اخذ خسارت ماده 242 قانون مالیاتهای مستقیم، شود با مفاد ماده 242 قانون مالیاتهای مستقیم و تبصره آن مغایرت دارد و مستند به بند 1 ماده 12 و ماده 88 قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال 1392 ابطال می شود.</p> <p>3- متعاقباً پس از صدور رأی مذکور آقای مرتضی پورکاویان به موجب دادخواستی ابطال بند 6 بخشنامه شماره 200/2694 - 1400/1/23 و بند 4 بخشنامه شماره 200/1400/513 - 1400/4/6 سازمان امور مالیاتی کشور را از تاریخ تصویب و در اجرای ماده 13 قانون دیوان عدالت اداری درخواست می کند که متن آن به طور خلاصه به قرار زیر است: مأموران مالیاتی پس از درخواست بخشودگی جرائم در صورتی که مؤدیان مالیاتی مشمول خسارت ماده تأخیر موضوع (242) قانون مالیاتهای مستقیم و تبصره (6) ماده (17) قانون مالیات بر ارزش افزوده می باشند ابتدا مبالغ مذکور از جرائم مالیاتی قابل بخشش کسر و سپس نسبت به بخشودگی جرایم اقدام مینمایند و آشکارا خسارت قابل پرداخت و ضمانت اجرایی قانونی از محل مطالبه مالیات من غیر حق را به راحتی هرچه تمام از بین برده و اساساً جرائم متعلقه که بر مبنای وصول مالیات من غیر حق از تاریخ دریافت تا زمان استرداد نه تنها قابلیت استرداد را نداشته بلکه خسارت یک و نیم درصدی متعلقه نیز با این شیوه از اعمال بخشودگی از بین رفته است و عملاً حالت های مختلف پدید آمدن خسارتهای وارده از بابت اضافه دریافتی به صورت یکسان دیده شده و ضمانت اجرایی خسارت متعلقه با این شیوه از اعمال بخشودگی پایمال شده است که خوشبختانه هیأت عمومی دیوان عدالت اداری طی دادنامه شماره 140109970905812080 مورخ 1401/9/22 بخشنامه سازمان امور مالیاتی در خصوص نحوه بخشودگی سال 1400 را ابطال نموده است. لذا اعمال ماده (13) قانون دیوان عدالت اداری نسبت به دادنامه هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره 140109970905812080 مورخ 1401/9/22 که در مقام ابطال بندهایی از بخشنامه سازمان امور مالیاتی کشور در خصوص نحوه بخشودگی سال 1400 صادر گردیده، مورد استدعاست. "</p> <p>4- پرونده در اجرای فراز دوم ماده 35 آیین نامه اداره جلسات هیأت عمومی و هیأت های تخصصی بدواً به هیأت تخصصی مالیاتی بانکی ارجاع میشود و نظر اتفاق آرای اعضای هیأت های تخصصی مزبور مبنی بر موافقت با ابطال از تاریخ تصویب</p>	

در دستور کار جلسه هیأت عمومی قرار می گیرد. هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ 1403/4/19 به ریاست معاون قضایی دیوان عدالت اداری در امور هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی و با حضور معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.
رأی هیأت عمومی

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری براساس رأی شماره 2080 مورخ 1401/9/22 و بر مبنای دلایل مستندات مقرر در رأی مذکور حکم به ابطال اطلاق بند 4 بخشنامه شماره 200/1400/513 مورخ 1400/4/6 و نیز بند 6 بخشنامه شماره 200/2694 مورخ 1400/1/23 سازمان امور مالیاتی کشور صادر کرده است با توجه به طرح تقاضای اعمال ماده 13 قانون دیوان عدالت اداری مصوب سال 1392 نسبت به رأی مزبور و تسری اثر ابطال مقررات موضوع آن رأی به زمان تصویب، موضوع در جلسه مورخ 1403/4/19 هیأت عمومی دیوان عدالت اداری مطرح شد و مورد بررسی قرار گرفت و اکثریت اعضای هیأت عمومی دیوان عدالت اداری بر مبنای اختیار حاصل از حکم مقرر در قسمت دوم ماده 35 آیین نامه اداره جلسات هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری مصوب سال 1393 با اعمال ماده 13 قانون دیوان عدالت اداری مصوب سال 1392 نسبت به رأی شماره 2080 مورخ 1401/9/22 هیأت عمومی دیوان عدالت اداری موافقت کردند و بر این اساس اطلاق بند 4 بخشنامه شماره 200/1400/513 مورخ 1400/4/6 و نیز بند 6 بخشنامه شماره 200/2694 مورخ 1400/1/23 سازمان امور مالیاتی کشور مستند به بند 1 ماده 12 و مواد 13 و 88 قانون دیوان عدالت اداری مصوب سال 1392 از تاریخ تصویب ابطال می‌شود این رأی براساس ماده 93 قانون دیوان عدالت اداری اصلاحی مصوب (1402/2/10) در رسیدگی و تصمیم‌گیری مراجع قضایی و اداری معتبر و ملاک عمل است.

مهدی درین

عمومی دیوان عدالت اداری

معاون قضایی دیوان عدالت اداری

